

Česká školní inspekce
Liberecká inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-793/15-L

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Výchovný ústav, dětský domov se školou, střední škola a školní jídelna, Chrastava, Školní 438
Sídlo	Školní 438, 463 31 Chrastava
E-mail právnické osoby	vudds-chrastava@volny.cz
IČ	708 669 37
Identifikátor	600 029 158
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Ing. Markétou Sochorovou, ředitelkou školského zařízení
Zřizovatel	MŠMT, Karmelitská 529, 118 12 Praha
Místo inspekční činnosti	Školní 438, Chrastava
Termín inspekční činnosti	7. - 11. prosinec 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti právnické osobě s názvem Výchovný ústav a dětský domov se školou, střední škola, základní škola a školní jídelna, Chrastava, Školní 438 (dále „školské zařízení“) dne 7. 12. 2015.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školským zařízením podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní školy (dále „ZŠ“), střední školy (dále „SŠ“) a dětského domova se školou (dále „DDŠ“) a výchovného ústavu (dále „VÚ“) jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Činnost školského zařízení probíhá v souladu s platným rozhodnutím a zařazením do rejstříku škol a školských zařízení. Školské zařízení sídlí v rozsáhlém zrekonstruovaném objektu uzpůsobeným pro činnost DDŠ, VÚ, ZŠ, SŠ a školní jídelny (dále „ŠJ“) na okraji města Chrastavy a v blízkosti základní školy.

Školské zařízení poskytuje přímé zaopatření umístěným dětem se soudem nařízenou ústavní výchovou nebo nařízenou ochrannou výchovou, které mají výrazné výchovné problémy. Školské zařízení přijímá chlapce prvního a druhého stupně základní školy a aktuálně chlapce do dvouletého učebního oboru stavební práce a zahradnická výroba. Kapacita školského zařízení je 36 lůžek, kapacita DDŠ je 20 dětí, ve VÚ je 16 dětí. V evidenci bylo k datu inspekce v pěti rodinných nebo výchovných skupinách 36 dětí. Z toho je jedna pro chlapce s uloženou ochrannou výchovou. Fyzicky bylo přítomno 26 dětí. S uloženou ochrannou výchovou byli dva chlapci, jeden byl ve výkonu trestu. Na útěku byli čtyři chlapci. Dvanáct chlapců se vzdělávalo podle Rámcového programu pro základní vzdělávání, z toho devět podle přílohy pro žáky s lehkým mentálním postižením. Sedmáct jich docházelo do jednoho ze dvou učebních oborů. Dva chlapci se vzdělávali podle programu Základní školy speciální. Všem dětem se speciálními vzdělávacími potřebami je poskytována poradenská pomoc. Kapacita ŠJ činí 50 jídel. Dětem je zajištěno celodenní stravování.

Informace o školském zařízení lze nalézt na <http://www.vudds-chrastava.cz>.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitelka školského zařízení (dále „ředitelka“) má zpracovanou dlouhodobou koncepci rozvoje školského zařízení. Rozvojové záměry směřuje primárně do oblasti inovace v oblasti materiálně-technického zázemí celého školského subjektu, personalistiky a uplatňování psychoterapeutických metod práce při resocializaci dětí zejména s asociálním a antisociálním chováním. Koncepce je systémově provázána s dalšími dokumenty. Ke dni inspekce byla provedena řada zlepšení, například vybudování a vybavení kuchyněk v rodinných a výchovných skupinách, výrazně se změnil vzhled chodeb, na jejich estetické výzdobě se podíleli především chlapci. Výchovná činnost školského zařízení vychází ze Školního vzdělávacího programu pro mimoškolní výchovu. Hlavní výchovné cíle a obsah výchovy a vzdělávání jsou zaměřeny především na resocializaci, tj. na co největší eliminaci rizikového chování, a vedení dětí k vlastní zodpovědnosti. Podpůrným nástrojem je hodnotící systém, který při korekci rizikového chování využívá alternativní možnosti (např. pracovní činnosti). Motivační jsou celoustavní akce uvedené v ročním plánu výchovně vzdělávací činnosti, aktivity v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti a stanovené úkoly v programech rozvoje osobnosti dítěte. Výuka v ZŠ probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) a podle ŠVP ZV s přílohou pro žáky s lehkým mentálním postižením (dále „ŠVP ZV – LMP“) a dva žáci jsou vyučováni podle ŠVP Základní školy speciální (dále „ŠVP ZŠS“). Vzdělávání ve střední škole probíhá ve dvou oborech vzdělání (36-67-E/02 Stavební práce a 41-52-E/02 Zahradnická výroba) podle vydaných ŠVP. V průběhu inspekční činnosti škola doplnila příslušné dokumenty v části profil absolventa a odstranila některé dílčí nepřesnosti v části identifikační údaje. Po těchto úpravách jsou ŠVP s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy (dále „RVP“)

v souladu. Využití disponibilních hodin je účelné a odpovídá specifickým podmínkám střední školy jako součásti celé instituce. V obou realizovaných oborech vzdělání je posílena výuka odborných předmětů a také oblast jazykového vzdělávání zařazením dvou hodin anglického jazyka. ČŠI pozitivně hodnotí posílení dotace tělesné výchovy (tři hodiny týdně). Přínosné je i celkové navýšení počtu disponibilních hodin ve srovnání s požadavky RVP.

Školské zařízení se zabývá sociálními, zdravotními a bezpečnostními riziky, pravidelně je vyhodnocuje. Přijatá opatření jsou stanovena ve směrnících a dokumentech školského zařízení. Pravidla a podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a prevence rizikového chování jsou obsaženy ve vnitřním řádu a v minimálním preventivním programu (dále „MPP“). Děti jsou s těmito dokumenty a s pravidly dodržování bezpečnosti seznamovány pravidelně na začátku školního roku, při přijetí do školského zařízení a průběžně v souvislosti s různými činnostmi a aktivitami. Školské zařízení má nastavený systém dohledu nad dětmi v průběhu celého dne i noci. Kniha úrazů obsahuje předepsané údaje.

Ředitelka zastává svou funkci od roku 2010. Některé kompetence delegovala na dva zástupce, kteří řídí určené pedagogické i nepedagogické pracovníky na úseku DDŠ a VÚ (dále „výchova“) a na úseku školy. Přenos informací v rámci organizace je zabezpečen převážně osobním kontaktem, operativními schůzkami úzkého a širšího vedení, porady všech pedagogů a porad vychovatelů a jednání pedagogické rady. K předávání informací slouží též činnost spolusprávy dětí a pravidelné komunity. Informace získává také školská rada.

Řízení školského zařízení je systematické, jednotlivé komponenty na sebe navazují, strategie je jednoznačná a erudovaná dalšího rozvoje výchovné péče a profilace školského subjektu. Zkvalitnila se kooperace mezi školou a výchovou. K systému kvalitního řízení přispívají pravidelné supervize realizované externími pracovníky.

Personální podmínky školského zařízení byly v době inspekční činnosti z hlediska odborné kvalifikace dobré. Jeden pedagog absolvoval psychoterapeutický výcvik, dva jsou již v jeho studiu. Vzhledem k náročnosti práce s dětmi dochází k časté fluktuaci pracovníků. Od roku 2014 do současnosti bylo přijato sedm nových pracovníků. Všichni pedagogové splňují předpoklad psychické způsobilosti. V osobních spisech zaměstnanců je doložen doklad o jejich bezúhonnosti. Na základě plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a předložených potvrzení o účasti na seminářích je zřejmé, že se pedagogové zúčastňovali vzdělávacích akcí zaměřených především na prevenci rizikového chování dětí, na metody práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami a na doplňování odborné kvalifikace.

Silnou stránkou zařízení je součinnost psychologičky (v úvazku 0,50) a etopedky (úvazek 1,0). Obě se aktivně podílejí na zařízením propracovaném komunitním systému práce – každé úterý se schází celoustavní komunita, jednou měsíčně probíhá multidisciplinární porada (jen zaměstnanců). Komunitní setkání probíhají pravidelně ve výchovných skupinách. Psycholožka vede čtyři terapeutické skupiny s frekvencí schůzek jednou za čtrnáct dní a skupinu zaměřenou na prevenci závislostního chování, dále poskytuje individuální psychoterapii a poradenství, příležitostně působí jako mediátor atd. Etopedická péče je realizována rovněž prostřednictvím skupinových a individuálních aktivit, důležitá je prakticky každodenní možnost chlapců řešit s etopedkou nebo psychologičkou diskretně své osobní problémy a potíže ve škole i ve výchově. Z terapeutických prvků jsou zařazovány především muzikofiletika a artefiletika. Součástí mimoškolní činnosti jsou kroužky (hudební, PC, sportovní, kaktusářský, turisticko-ekologický, dramatický, vaření). Všichni chlapci jsou do některého z nich zapojeni.

V posledních letech proběhlo několik změn v obsazení funkcí výchovného poradce a metodika prevence rizikového chování, resp. sociálně patologických jevů. Funkci výchovného poradce nyní vykonává ředitelka zařízení, výhledově by to měla být jedna z vyučujících, která dokončuje příslušné specializační studium.

Povinnou dokumentaci vede školské zařízení v předepsaném rozsahu.

Organizační struktura školského zařízení je přehledná. Kompetence pracovníků jsou dány organizačním řádem a přehledně ve vnitřním řádu. Služby vychovatelů včetně noční služby jsou nastaveny dle počtu dětí a jejich psychického stavu tak, aby byla zajištěna jejich bezpečnost. Každá výchovná nebo rodinná skupina (dále „skupina“) má dva vychovatele. Mužský vzor chování je ve školském zařízení zastoupen vyváženým poměrem mužů a žen. Prostorové uspořádání skupin se výrazně zlepšilo. Každá skupina má již vlastní vybavenou kuchyňku, k dispozici obývací pokoj vybavený základním nábytkem včetně televize, ložnice a sociální zázemí. V budově jsou také další učebny- společenská místnost, místnost pro muzikoterapii, arteterapii, výtvarné a keramické činnosti a pro sportovní aktivity. Instituce nemá vlastní tělocvičnu, pro výuku tělesné výchovy využívá prostory nedaleké základní školy a sezónně i přilehlé vlastní travnaté hřiště s atletickým oválem. K dispozici je dobré vybavení pro sezónní sporty.

K realizaci odborného vzdělávání slouží polytechnická dílna, cvičná zeď, skleník, zahrada a sad. Vzhledem k specifickým potřebám instituce je veškerá praktická výuka zajišťována školským zařízením, neboť podmínky nařízené ústavní či ochranné výchovy žáků omezují možnost realizace této výuky sociálními partnery. Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) však pozitivně hodnotí snahu zajišťovat praktické vyučování pod vedením vlastních učitelů odborného výcviku podle možností i v podmínkách reálných staveb v blízkém okolí.

Od minulé inspekční činnosti se podařilo vybavit třídy ZŠ novým žákovským nábytkem a zlepšilo se vybavení didaktickými pomůckami a výpočetní technikou.

Školské zařízení je fakultním zařízením. Probíhají zde praxe studentů speciální pedagogiky. Další partnerská spolupráce je realizována zejména s pracovníky Dětského diagnostického ústavu (dále „DDÚ“), Policií České republiky, orgány sociálně právní ochrany dětí (dále „OSPOD“) a dalšími poradenskými zařízeními. Tato spolupráce je dlouhodobá, jsou vytvořeny dobré základy pro komunikaci, organizaci vzdělávání a vzájemnou interakci pedagogů s odbornými pracovníky. Další skupinou partnerů jsou rodiče dětí, se kterými se vedení školského zařízení snaží velmi iniciativně navazovat a udržovat komunikaci.

V roce 2014 bylo školské zařízení financováno z 95 % prostřednictvím státního rozpočtu a 5 % ostatními zdroji. Prostřednictvím zřizovatele byly ze státního rozpočtu financovány především platy, zákonné odvody, služby a veškeré provozní výdaje školského zařízení (např. výdaje za elektřinu, plyn, vodu, ošacení, obuv) a další činnosti, které přímo souvisely s rozvojem školského zařízení (např. učební pomůcky, DVPP). V roce 2014 byly zařízení poskytnuty i účelové finanční prostředky na zvýšení platů pracovníků regionálního školství. Nedílnou součástí zdrojového financování byly ostatní zdroje zařízení, mezi které patřily především výnosy z ošetřovného od rodičů, stravné zaměstnanců, čerpání fondu, bankovní úroky a ostatní výnosy z činnosti např. pojistné plnění, finanční dary. Tyto zdroje byly využity pro výuku a výchovnou činnost dětí a žáků.

Součástí školského zařízení je ŠJ, která poskytuje v rámci školního stravování hlavní a doplňková jídla vlastním strážníkům. Rozsah a finanční normativy jídel jsou v souladu s vyhláškou o školním stravování. Výživové dávky jsou plněny. V jídelničkách převládají klasické druhy pokrmů a nápojů. Školské zařízení podporuje prostřednictvím školního stravování vytváření zdravých stravovacích návyků svých strážníků.

Bezpečnost a ochrana zdraví strážníků při poskytování stravování je zajištěna. Školní stravování je poskytováno na standardní úrovni.

Školské zařízení zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání všem dětem. Řízení školského zařízení je systémově provázané a je na velmi dobré úrovni. Vzdělávací programy jsou zpracovány v souladu s příslušným ustanovením školského zákona. Organizace výchovně vzdělávací činnosti je funkční a podporuje resocializační proces. Bezpečnosti dětí je věnována soustavná pozornost. Personální podmínky jsou dobré, pozitivní je zastoupení etopeda a psychologa. Materiálně-technické podmínky vzhledem k filozofii skupin se zlepšují.

Spolupráce s partnery pozitivně ovlivňuje činnost školského zařízení a podporuje děti v jejich motivaci k návratu do plnohodnotného života.

Stravovací služby jsou na standardní úrovni. Finanční prostředky jsou využívány hospodárně.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ředitelka přijímá děti do školského zařízení a zařazuje je do příslušných vzdělávacích programů v souladu s legislativou. Do skupin jsou umisťovány s přihlédnutím k sourozeneckým vazbám, věku a zejména k svým problémům. Při přijetí do školského zařízení jsou děti prokazatelně seznamovány se svými právy a povinnostmi, s prostředím a organizací školského zařízení. V režimu dne je respektováno právo dětí na osobní volno i volnočasové aktivity. Kapesné je dětem pravidelně vypláceno dle právního předpisu, děti podepisují převzetí. Počty dětí ve skupinách se pohybovaly od 5 do 8 dětí v souladu s právní normou.

Vychovatelé zpracovávají pro každou skupinu týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti. Prvořadým úkolem v nich je korekce rizikového chování a pozitivní vztah k učení. Součástí nabídkových činností je pravidelné nedělní vaření. Programy rozvoje osobnosti dětí, na jejichž tvorbě se podílí společně s dítětem etopedka, jsou zavedené, s dětmi probírané. Z psychoterapeutických metod DDŠ uplatňuje především komunitní systém.

Učitelé ve škole i vychovatelé ve výchově správně identifikují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zařízení se jim celkově snaží poskytovat systematickou podporu. Situace je ztížena objektivně tím, že do zařízení přicházejí chlapci průběžně s asociálním a antisociálním chováním, s chronickým záškoláctvím, bez potřebných školních návyků a hlavně s odlišnou mentální úrovní a často nulovou až zápornou motivací k učení. Vyučování v heterogenních třídách (spojené ročníky a vyučování podle odlišných ŠVP zároveň) klade značné nároky na vyučující. Ve sledovaných hodinách v ZŠ byla zřejmá snaha vyučujících vycházet při výuce z individuálních potřeb a odlišností žáků, respektovat jejich odlišné osobní tempo a rozdílnou úroveň rozumových schopností. Na občasné pokusy některých žáků narušit hodinu slovními výpady až provokacemi reagovali vyučující korektně a uvážlivě. U žáků s výraznějšími problémy ve výuce je vypracován kvalitní a konkrétní individuální vzdělávací plán vycházející z pedagogicko-psychologické diagnostiky školských poradenských zařízení nebo dětského diagnostického ústavu zpravidla před nástupem do zařízení. Ve sledovaném průběhu výuky byl patrný individuální přístup učitelů ve všech hospitovaných hodinách. Každý žák je na jiné kognitivní úrovni, svoje problémy někteří nedovedou ovládnout. Naopak někteří jsou pod medikací, což se projevuje jejich únavou a nezájmem o dění kolem nich. Pedagogové projevili velkou profesionalitu, trpělivým a empatickým přístupem se jim podařilo vést žáky ke spolupráci a zvládnání učiva. V hodinách využili názorné pomůcky a výpočetní techniku. Strídáním činností udrželi pozornost a zájem většiny žáků. Osvědčila se

aktivizace žáků hrou a soutěží. Učitelé používali zejména pozitivní stimulaci, zařazovali vhodně vybírané a přitažlivé příklady z praxe a odkazy na realitu. Hodnocení bylo objektivní, žákům srozumitelné, v případě neúspěchu byla oceněna alespoň snaha. Stanovená pravidla komunikace byla většinou dodržována. Vzhledem k vyskytovaným problémům u některých žáků prostor pro sebehodnocení byl minimální.

Střední škola má základní podmínky k realizaci cílů deklarovaných ve svých ŠVP. Teoretická výuka většiny předmětů probíhá v kmenových učebnách, hodiny informatiky jsou realizovány v počítačové učebně vybavené osmi žákovskými stanicemi s připojením k internetu, interaktivní tabulí a dataprojektorem. Všechny navštívené hodiny byly ze strany vyučujících kvalitně připravené a i v případě limitujících podmínek spojování dvou ročníků a oborů vzdělání v jedné třídě dobře organizačně zvládnuté. Jejich předností byl výrazně individuální přístup k žákům, který zohledňoval jejich možnosti, rozdílnou výchozí úroveň dosažených vědomostí a dovedností i specifika stávajícího osobnostního nastavení. Ve výuce byla patrná provázanost s dominující výchovnou složkou vzdělávacího procesu a aplikování striktně nastavených pravidel platných pro žáky v rámci celé instituce. I při důsledném dodržování těchto pravidel učitelé respektovali osobnost žáků a snažili se u nich posilovat sebeuvědomění vlastní hodnoty a lidské důstojnosti. Nechybělo povzbuzení či pochvala i za drobné dílčí úspěchy.

Výuka teoretických předmětů se vyznačovala častými odkazy na příklady z praxe, velmi dobře bylo k vysvětlení nových zákonitostí či pojmů využíváno řady přirovnání a analogií. Často se dařilo propojit probíranou látku s potřebami reálného života, a to i přes aktuální problémy v chování některých žáků a jejich negativistickému postoji k učení. ČŠI pozitivně hodnotí důsledné posilování numerických dovedností žáků při výuce matematiky při dosažení solidních výsledků v této oblasti. Slabou stránkou sledované výuky byla absence využití prezentační techniky, zejména ve vztahu ke zvýšené potřebě názornosti probíraného učiva.

Hlavním přínosem sledovaného praktického vyučování bylo zejména vytváření a upevňování základních pracovních návyků žáků a s tím související formování jejich osobnosti. V rámci plnění tohoto cíle nejsou zásadní objektivní limity školy v oblasti realizace moderních technologií či práce se špičkovou technikou. Přínosná byla zejména výuka probíhající v reálném pracovišti (rekonstrukce bytového domu). Pro budování obecně pozitivního vztahu a úctě k hodnotám má význam i využití praktické výuky žáků k úpravám interiéru budovy instituce. ČŠI kladně hodnotí i důraz kladený na bezpečnost a ochranu zdraví žáků při práci.

Hospitační činnost ve výchově byla realizována především v odpoledních a podvečerních aktivitách, které probíhaly v areálu školského zařízení. Ve skupinách byly provozovány činnosti, které obsahovaly přípravu na školu, pracovní, výtvarné a sportovní činnosti. Ve všech skupinách vychovatelé s chlapci hovořili, rozebírali a hodnotili aktuální den. Zvolené formy a metody práce odpovídaly jejich věku a mentální úrovni. Významným prvkem bylo vedení chlapců k respektování druhého a dokončení zadaného úkolu, čímž byla podporována míra k zodpovědnosti. Vychovatelé vytvářeli prostor pro uplatnění jejich vlastních postojů a názorů, vedli je k sebehodnocení, k umění přiznat vlastní chybu. Hodnocení sledovaných činností bylo pro chlapce motivační. Z rozhovorů pracovníků ČŠI s chlapci bylo zřejmé, že znají systém hodnocení, měli však nastavenou rozdílnou škálu v kritériích, což vedlo k protichůdnému postoji v pochopení svých prohrůšků. Většina se však s udělovanými opatřeními ve výchově ztotožňovala, pozitivně se stavěla k alternativním opatřením i možnosti získání odměny.

Sledované terapeutické činnosti vedené etopedkou a psychologkou byly založeny na jasně stanoveném cíli, pravidlech a struktuře. Chlapci měli možnost k zadanému problému se

vyjádřit, aktivně se zapojili, hledali adekvátní východiska. Jednotlivé části byly pro chlapce nejen zábavné, ale také poučné. Příprava i průběh byly příkladné. V době inspekční činnosti se vyskytly příznaky rizikového chování, které pedagogové okamžitě řešili.

Prostřednictvím vzdělávací činnosti jsou podporovány klíčové kompetence dětí vedoucí k rozvoji funkčních gramotností. Průběh sledovaných činností byl na velmi dobré úrovni, přispíval k rozvoji osobnosti dětí, zejména v sociálních kompetencích. Průběh vzdělávání v ZŠ a SŠ je na požadované úrovni. Psychoterapeutické prvky jsou zařazovány a realizovány příkladně. Pozitivně lze hodnotit empatický přístup pedagogů k problémům dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Školské zařízení pravidelně hodnotí výsledky výchovy a vzdělávání dětí. Pedagogický sbor provádí denní hodnocení ve škole i ve výchově. Výchovná opatření a opatření ve výchově jsou dokladována prokazatelným způsobem. Pedagogové sledují příčiny neúspěchu dětí ve vzdělávání, vzniklé problémy řeší a přijímají opatření k jejich řešení. Škola denně hodnotí výsledky vzdělávání a výchovy a zaznamenává je do společné dokumentace školského zařízení. Pravidelně jsou dále projednávány na společných poradách, kde je sledovaná dosažená úroveň, prioritně je však sledován pokrok jednotlivců. To je vzhledem k výrazně odlišné individuální situaci jednotlivých chlapců na počátku jejich příchodu zásadní. Instituce sleduje dle možností uplatnění svých absolventů v praxi, je však odkázaná na informace poskytované především úspěšnými jednotlivci. Školské zařízení tyto příklady úspěšné resocializace vhodně využívá při pozitivní motivaci stávajících dětí.

Prevence rizikového chování včetně protidrogové prevence je chápána jako stěžejní součást výchovného působení všech pedagogických pracovníků, koordinační funkci má jedna z vyučujících, významnou měrou se na prevenci podílejí taky psycholožka a etopedka. Zařízení má vypracován důkladný, kvalitní a konkrétní MPP vypracovaný s ohledem na reálnou situaci a možnosti školy a výchovy. Plán práce v oblasti výchovného a kariérového poradenství je doplňován o průběžné aktualizace. Značný vliv na průběh a výsledky vzdělávání mají zejména osobnostní rysy dětí, jejich volní vlastnosti, sociální zatížení a trestná činnost z minulého období a rovněž míra začlenění do kolektivu vrstevníků. Pozitivní dopad na resocializaci dětí a jejich postojů k sobě i ke společnosti mají pravidelné individuální a skupinové komunitní rituály vedené odbornými pracovníky psycholožkou a etopedkou a pravidelné hodnocení při kolektivní hodnotící komunitě. Rizikové stavy chování, zejména agresivita, ničení majetku byly analyzovány a řešeny. S problémem útěků se snaží pracovat odborní pracovníci v terapeutických komunitách. Důležitou prevencí jsou kroužky (sportovní, vaření, keramika, turisticko-ekologický hudební a další) a sportovní a kulturní soutěže. Tradiční akcí pro získávání zkušenosti s vrstevníky z jiného prostředí jsou pořádané sportovní olympiády a soutěž Chrastavská sloka. Tyto akce přispívají k rozvoji sociální gramotnosti, vzhledem k jejich individuálním problémům je však proces zdlouhavý.

Školské zařízení pravidelně hodnotí výsledky výchovy a vzdělávání. Zájmová činnost dětí a realizované sportovní a kulturní aktivity přispívají k prevenci rizikového chování. Významnou roli sehrávají sportovní úspěchy.

Závěry

Silné stránky

Výhodné umístění objektu na okraji města s rozsáhlým pozemkem skýtající možnosti pracovních aktivit a sportovního využití na multifunkčním hřišti využívaném nejen pro potřeby školského zařízení, ale také k soutěžím mezi ostatními školskými zařízeními. Efektivní je spolupráce etopedky a psycholožky při vedení komunitních programů, které napomáhají v prevenci rizikového chování chlapců.

Zjištěný nedostatek odstraněný na místě

V průběhu inspekční činnosti škola doplnila příslušné dokumenty v ŠVP SŠ v části profil absolventa a odstranila některé dílčí nepřesnosti v části identifikační údaje. Po těchto úpravách jsou ŠVP s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy (dále „RVP“) v souladu.

Návrh na zlepšení stavu školského zařízení

Vzhledem k závažnosti rizikového chování uplatňovat prvky komunitního systému (sebehodnocení žáků) i ve škole.

Změny od data poslední inspekční činnosti

Ve školském zařízení došlo ke změně ve funkci ředitele. Vedení školského zařízení více vyhledává další zdroje k financování činnosti, a to jednak zapojováním do řady projektů a rozvojových programů, ale také prostřednictvím získávání sponzorských darů. Pokračuje v poskytování přímého zaopatření dětí v plném rozsahu, zajišťuje rovnost přístupu ke vzdělávání všem dětem podle jejich schopností a usiluje o změnu rizikového chování dětí s cílem motivovat je ke změně životního stylu. Ředitelka podporuje další vzdělávání pracovníků, zabývá se kvalifikačními předpoklady při vyhledávání nových pracovníků a sleduje jejich osobnostní růst.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Změna zřizovací listiny – dodatek č. 2 vydalo MSMT pod čj. 5867/2011-25 ze dne 23. 2. 2011
2. Rozhodnutí vydané MŠMT ve věci změny v údajích v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-41 327/2013, s účinností od 20. 11. 2013
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení (online: 7. 12. 2015, <http://rejskol.msmt.cz>) – <https://rejskol.msmt.cz>
4. Jmenování na pracovní místo ředitelky Výchovného ústavu, dětského domova se školou, střední školy, základní školy a školní jídelny, Chrastava, Školní 438, s účinností od 1. července 2010, čj. 15 258/2010-25 ze dne 22. června 2010
5. ŠVP pro mimoškolní činnost platný pro školní rok 2015/2016
6. ŠVP ZV, ŠVP ZV LMP, ŠVP ZŠS platné pro školní rok 2015/2016
7. ŠVPP s názvem „Školní vzdělávací program pro střední vzdělávání zpracovaný podle RVP 36-67-E/02“ pro obor vzdělání 36-67-E/02 Stavební práce s platností od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem
8. ŠVP s názvem „Školní vzdělávací program pro střední vzdělávání zpracovaný podle RVP 41-52-E/02“ pro obor vzdělání 41-52-E/02 Stavební práce s platností od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem
9. Záznamy z porad vychovatelů za roky 2014, 2015
10. Záписы ze zasedání školské rady v letech 2013 - 2015

11. Dokument „Žádost o zapsání oboru do rejstříku“ ze dne 13. 10. 2011 podepsaný zástupcem ředitelky školy
12. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. 32490/2011-25 ze dne 20. 10. 2011
13. Třídní knihy všech tříd a katalogové listy žáků vedených ve školním roce 2015/2016 dle stavu ke dni inspekce
14. Deníky odborného výcviku všech tříd vedených ve školním roce 2015/2016 dle stavu ke dni inspekce
15. Kniha úrazů vedená od školního roku 2010/2011
16. Školní řád ZŠ, SŠ platný ve školním roce 2015/2016
17. Vnitřní řád školského zařízení platný ve školním roce 2015/2016
18. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti platný pro školní rok 2015/2016
19. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti: září až prosinec 2015
20. Kniha denní evidence zařízení (záznamy září až prosinec 2015)
21. Spisy dětí včetně programů rozvoje osobnosti – vedené ve školním roce 2015/2016
22. Spisy žáků školy čj. 613/15, 694/15, 899/15, 900/15, 1092/15, 1244/15
23. Jednací protokol (záznamy v roce 2015)
24. Kniha úředních návštěv školského zařízení
25. Kniha ostatních návštěv školského zařízení
26. Minimální preventivní program s platností pro školní roky 2014/2015 a 2015/2016
27. Vyhodnocení minimálního preventivního programu za školní rok 2014/2015
28. Plán výchovného poradce s platností od 1. 7. 2010 aktualizovaný pro příslušné školní roky
29. Individuální vzdělávací plány platné pro školní rok 2015/2016
30. „Zápisníky bezpečnosti práce“ (včetně záznamů o instruktážích k bezpečnosti při práci a záznamech o úrazech)
31. Směrnice ředitelky školského zařízení k organizaci, k zajišťování úkolů a k provádění kontroly na úseku BOZP
32. Provozní řády školní dílny, výpočetní techniky a kuchyní v rodinných skupinách platné pro školní rok 2015/2016
33. Výkaz M 8 o střední škole podle stavu k 30. 9. 2014
34. Výkaz M 3 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2014
35. Spisy zaměstnanců – doklady o dosaženém vzdělání, psychická způsobilost, bezúhonnost, DVPP ve školním roce 2015/2016
36. Výdejní doba ve stravovacím provozu – pondělí – pátek a sobota, svátky, prázdniny
37. „Vnitřní řád školní jídelny při VÚDDŠŠŠZŠ a ŠJ Chrastava, Školní 438“ ze dne 1. 1. 2015
38. Dozory při stravování žáků
39. Výdejní doba ve stravovacím provozu (pondělí až pátek a sobota, svátky, prázdniny)
40. Finanční norma na den
41. Orientační propočet průměrné spotřeby vybraných druhů potravin – rok 2015 ke dni kontroly
42. Jídelní lístky – leden až prosinec 2015
43. Výkaz o zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy Z 14-01 podle stavu k 31. 10. 2014
44. Závazné ukazatele rozpočtu za rok 2012, 2013 a 2014
45. Finanční vypořádání dotací z MŠMT transferem v roce 2012, 2013, 2014
46. Náklady a výnosy za rok 2014
47. Zpráva o hospodaření za roky 2013 a 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.l@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Libereckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát - pracoviště
Masarykova 801/28 (vážko)
460 01 Liberec

-2-

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka

Paclíková

PaedDr. Dana Rozkovec, školní inspektorka

Rozkovec

PhDr. Vladimír Píša, školní inspektor

Piša

Mgr. Jiří Machač, školní inspektor

Machač

Bc. Jana Čermáková, kontrolní pracovnice

Čermáková

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Kopčanová

V Liberci dne 18. 12. 2015

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Výchovný ústav, dětský domov se školou,
střední škola, základní škola ☉
a školní jídelna, Chrastava, Školní 438
463 31, Chrastava, Školní 438
tel.: 435 143 104, fax: 482 720 (vážko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Markéta Sochorová, ředitelka školského zařízení

Sochorová

V Chrastavě dne